

РИНОК АУДИТОРСЬКИХ ПОСЛУГ УКРАЇНИ: ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

***КРАВЧУК А.О., К.Е.Н., ДОЦЕНТ,
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ***

Проведення аудиторської діяльності має свої особливості й залежить від загальної економічної ситуації в країні. У сучасних умовах ведення бізнесу і господарювання в Україні істотно розширився та диференціювався ринок аудиторських послуг за напрямками та інтересами клієнтів.

Аудитори вважають, що важливою якістю аудитора є вміння чітко утримувати портфель клієнтських замовлень і надавати високоякісні послуги, що й забезпечить конкурентність на ринку. Тому більшість аудиторів навчилися професійно застосовувати ті прийоми, які є основою ведення конкурентної боротьби: якість, професійність, глибоке володіння тонкощами чинного законодавства.

Станом на 31.12.2015 р. у Реєстрі значилося 996 аудиторських фірм та 111 аудиторів-підприємців. Загалом по Україні кількість аудиторських фірм та аудиторів, що мають право провадити аудиторську діяльність, становить 1107 суб'єктів [1].

Однак, аудиторський ринок потерпає від змін, які відбуваються в країні. Так, за 2015 рік з Реєстру аудиторських фірм та аудиторів було виключено 249 суб'єктів аудиторської діяльності, а внесено 28, що на 16,5 % менше за показники 2014-2013 рр. Найбільше суб'єктів аудиторської діяльності припинили свою діяльність у Луганській (на 50 %), Херсонській (на 33,3 %), Донецькій (на 32,4 %) та Полтавській (на 30,8 %) областях.

Разом із значним зменшенням кількості суб'єктів аудиторської діяльності в Україні обсяг наданих послуг суб'єктами аудиторської діяльності в цілому по країні збільшився порівняно з 2014 роком на 36,3 %, або на 469 390,8 тис. грн.

Загальні тенденції збільшення доходів і обсягу наданих послуг за останні кілька років можна оцінити за даними табл. 1.

Так, приріст середнього доходу на одного суб'єкта аудиторської діяльності у 2015-му році, порівняно з попереднім роком, становить 61,9 %, а якщо порівнювати з 2013-м – 81,6 %.

Це можна пояснити, підвищенням цін на аудиторські послуги внаслідок дії інфляційних процесів, зміною ролі аудиту, посиленням необхідності його проведення.

**Обсяг послуг, наданих суб'єктами
аудиторської діяльності у 2011-2015 рр.**

Рік	Обсяг наданих послуг, тис. грн.	Надано звітів	Середній дохід на одного суб'єкта аудиторської діяльності без ПДВ, тис. грн.
2015	1 761 202,6	1071	1644,5
2014	1 291 811,8	1272	1015,6
2013	1 314 596,3	1452	905,4
2012	1 266 826,5	1609	787,3
2011	1 258 307,0	1792	702,2

Середня вартість замовлення в аудиторських компаніях, обсяг наданих послуг яких перевищує 30 млн. грн., становить 382,6 тис. грн. Це зумовлено тим, що суб'єкти великого підприємництва, банки, холдинги, страхові компанії та інші звертаються по аудиторські послуги до аудиторських фірм – членів міжнародних аудиторських мереж, які працюють у Києві та найбільших адміністративних центрах України, де зосереджена основна кількість практикуючих аудиторів. Така ситуація пояснюється тим, що нинішня політика Уряду спрямована на підтримання найкрупніших світових компаній, яким надано певні переваги постановою Кабміну від 04.06.2015 р. № 390 [2].

Розвиток ринку аудиторських послуг безпосередньо залежить від стану економіки. Високий ступінь корумпованості економічних відносин, наслідування моделей аудиторської діяльності з досвіду високорозвинутих країн без належного адаптування до вітчизняних реалій; недосконалість національної системи зовнішнього контролю якості аудиту – усе це ті перепони, які не дозволяють поки що українському аудиту вийти на міжнародний рівень та позмагатися зі світовими гігантами у професійності.

І як наслідок, із 55 банків, які наразі визнані неплатоспроможними, лише по п'яти банках аудитори надали негативний висновок. 50 мали позитивні або умовно позитивні висновки – загалом від 20 національних компаній [3]. Тому аудиторська професія є суспільно значущою.

3 лютого 2017 року у Верховній Раді Міністерство фінансів України зареєстровано урядовий законопроект №6016 «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність», як захід від банкрутства банків, корупції та економічного спаду в країні [4].

Можна стверджувати, що подальше зростання ринку

аудиторських послуг розпочнеться з поліпшенням загальних економічних умов. Однак про наявність позитивних зрушень можна говорити вже й зараз. Про це свідчить збільшення обсягу аудиторських послуг у вартісному виразі, розширення їх переліку та помітне підвищення кваліфікації самих аудиторів.

Література.

1. Ринок аудиторських послуг України. Інформаційний ресурс ЛІГА:ЗАКОН. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ligazakon.net>.

2. Деякі питання проведення аудиту суб'єктів господарювання державного сектору економіки: Постанова КМУ № 390 від 04.06.2015 р. [Електронний Ресурс]. – Урядовий портал. Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>.

3. Реформа аудиту: хотіли як в Європі – зробили як завжди. [Електронний Ресурс] Інформаційний ресурс Укр.Медія. – Режим доступу: <https://ukr.media/politics/>.

4. Проект Закону про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність № 6016 від 21.02.2017. [Електронний Ресурс]. Офіційний веб-портал ВРУ. – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=61045.

5. Європейське майбутнє ринку аудиторських послуг. [Електронний Ресурс]. Офіційний веб-портал Міністерства фінансів України. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua/news/borg/audytorska-reforma>.

ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ЗАСТОСУВАННЯ ПЛАТІЖНИХ КАРТОК

**ЛИМАРЕНКО А.В., СТУДЕНТКА*,
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА**

Платіжна картка – спеціальний платіжний засіб у вигляді емітованої в установленому законодавством порядку пластикової чи іншого виду картки, що використовується для ініціювання переказу грошей з рахунку платника або з відповідного рахунку банку з метою

---

* Науковий керівник: *Поливанова А.А., к.е.н., доцент*